การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7

PUBLIC PARTICIPATION IN LOCAL GOVERNMENT IN DANSAI DISTRICT, LOEI PROVINCE, ACCORDING TO SAPPURISADHAMA 7

[1]พระมหาอานันต์ อนนฺตปญฺโญ, [2]พระมหาวิรุธ วิโรจโน, [3]พระครูวินัยธรวรขัด ปยุตฺโต, [4]พระครูสังฆรักษ์ทวี อภโย และ [5]ชนาธิป ศรีโท

[1]Phramaha Anan Charoensiripat, [2]Phramaha Wiruth Wirojano, [3]Phrakhruwinaithorn Worachat Payutto, [4]Phrakhrusangkharak Thawee Abhayo, and [5]Chanathip Sritho

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

Mahamakut Buddhist University, Thailand.

[1]Bank220555@gmail.com

Received : May 14, 2022; **Revised** : May 15, 2022; **Accepted** : May 28, 2022

บทคัดย่อ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม7 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม7 และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของ

---

[1] นักศึกษา หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

[2] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

[3] อาจารย์ ดร. หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

[4] อาจารย์ ดร. หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

[5] อาจารย์ ดร. หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม7 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือประชาชนในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย จำนวน 397 คน โดยทำการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบคำที่ (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย มีความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษา และรายได้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะ ควรศึกษาเรื่องการส่งเสริมทักษะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้ายจังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 โดยการวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม และควรศึกษาเรื่องการส่งเสริมทักษะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้ายจังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาพัฒนาทักษะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้ายจังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน, การปกครองท้องถิ่น, สัปปุริสธรรม 7

Abstract

The purpose of this thesis is a quantitative research. The researcher's objectives were 1) to study people's participation in local administration in Dan Sai District, Loei Province, according to Sappurisadhamma 7; 2) to compare people's participation in local government in Dan Sai District, Loei Province according to Sappurisadharma 7 and 3) to study the recommendations of people's participation in local administration in Dan Sai District, Loei Province, according to Sappurisadhamma 7, classified by gender, age, educational level, occupation, and total income. We also studied recommendations on people's participation in local governance in Dan Sai District, Loei Province according the Sappuriadhamma 7 line. The sample group used in this research was the population in Dan Sai District, Loei Province. Number 51, 147 people, the sample group used in this research which the researcher defined the sample by using Taro Yamane's table. A sample size of

397 participants was randomized. The results showed that 1) People in Dan Sai District, Loei Province had knowledge and understanding of participation in local administration as a whole at a high level. When considered in detail, it was found that the knowledge and understanding of the people in Dan Sai District, Loei Province in the aspect of Dhammayuta knowing the cause with the highest average value, followed by Parisanyuta, knowing the community, and the Puggalanyuta, knowing the person, respectively. 2) The results of the comparison of people's participation in local administration in Dan Sai District, Loei Province according to Sappurisadhamma 7 classified by sex, age, occupation, overall were not significantly different at the .05 3) Suggestions: People should receive the promotion of skills for people's participation in local administration in Dan Sai District, Loei Province according to Sappurisadhamma 7 by additional qualitative research and should study the promotion of people's participation skills in local administration in Dan Sai District, Loei Province according to Sappurisadhamma 7, in order to use the information obtained from research studies to develop people's participation skills in local governance in Dan Sai District, Loei Province according to Sappurisadhamma 7.

Keywords: public participation, Local government, Sappurisadhamma 7

บทนำ

การปกครองท้องถิ่นไทย (สุรชัย เจนประโคน, 2554) ได้เกิดขึ้นครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชการที่ 5 ทรงดำเนินการปฏิรูประเบียบวิธีบริหารราชการแผ่นดินแนวความคิดแบบตะวันตก เพื่อให้เกิดเสถียรภาพและเอกราชเป็นสำคัญ และเพื่อให้ทันกับนานาอารยประเทศด้วย ในการบริหารราชการส่วนกลางก็มีการปรับปรุงโครงสร้างที่สำคัญ คือ การจัดระเบียบบริหารส่วนกลางโดยจัดตั้งกระทรวง 12 กระทรวง รวมทั้งแบ่งแยกหน้าที่การงานออกเป็นสัดส่วนพร้อมกับได้ตั้งเสนาบดีสภาขึ้น เพื่อเป็นที่ประชุมของเสนาบดีกระทรวงต่าง ๆ ซึ่งมีหน้าที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน ส่วนการปรับปรุงการปกครองส่วนภูมิภาคที่สำคัญคือ การจัดตั้งมณฑลเทศาภิบาล อันประกอบด้วยมณฑล เมือง อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน แล้วตั้งข้าราชการผู้ใหญ่เป็นข้าหลวงเทศาภิบาลรับผิดชอบตลอดมณฑลตลอดจนเป็นสื่อกลางระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับเมือง จึงทำให้รัฐบาลกลางสามารถรวบอำนาจการปกครองไว้ส่วนกลางได้ เมืองต่างๆ ในส่วนภูมิภาคจะขึ้นต่อกันตามลำดับและอยู่ในการบังคับบัญชาของกระทรวงมหาดไทย ทำให้เกิดเสถียรภาพใน

การปกครอง และมีความมั่นคงสำหรับการปกครองท้องถิ่นทรงมีแนวความคิดที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ในระยะแรกจึงโปรดเกล้าฯ อนุญาตให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการเปลี่ยนแปลงให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน และกำนันเป็นผู้ได้รับเลือกจากประชาชนในท้องถิ่นแทนการแต่งตั้งจากรัฐบาลซึ่งนับว่าเป็นการริเริ่มกระจายอำนาจปกครองไปสู่ประชาชนในท้องถิ่น ต่อมาทรงริเริ่มนำหลักการกระจายอำนาจโดยมีพระราชดำริให้มีการทดลองจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นขึ้น คือ สุขาภิบาลกรุงเทพ เมื่อ ร.ศ.116 ตรงกับ พ.ศ.2440 และได้ขยายไปยังหัวเมืองต่างๆ โดย พ.ร.บ. จัดการสุขาภิบาลหัวเมือง ร.ศ. 127 ตรงกับ พ.ศ.2451 ดังนั้น จุดเริ่มต้นของการปกครองท้องถิ่นของไทยเกิดจากการยื่นให้หรือจัดตั้งของรัฐบาลแก่ประชาชน

การปกครองท้องถิ่นมีสาระสำคัญ (คณะกรรมการร่างรับธรรมนูญ, 2557) คือ 1) ภายใต้ความเป็นประเทศไทยที่เป็นราชอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียว รัฐจัดให้มี การจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ ของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อเป็นการให้โอกาสและส่งเสริมความสามารถของประชาชนและชุมชน ท้องถิ่นในการปกครองตนเองอันเป็นรากฐานของการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย และเป็นการมอบความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนท้องถิ่นตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายบัญญัติ 2) การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นในรูปแบบใดให้คำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น นอกจากการกำหนดให้รัฐจัดให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อที่จะให้เกิดความเหมาะสมในแต่ละท้องถิ่น การจะจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใด จะเป็นเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล หรือรูปแบบพิเศษ ต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ ของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นหลัก อย่างไรก็ดีการจะทำให้การปกครองท้องถิ่นรูปแบบที่ต้องการนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รัฐธรรมนูญนี้ให้ต้องคำนึงถึงความสามารถในการปกครองตนเองในด้านรายได้ จำนวนและความหนาแน่น ของประชากรและพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบมาประกอบกันด้วย 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการ สาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตาม หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในท้องถิ่นในการจัดทำบริการ สาธารณะและกิจกรรมสาธารระในท้องถิ่น โดยการดำเนินการนั้นต้องมุ่งให้ ประชาชนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์ ทั้งภารกิจพื้นฐาน ได้แก่ การสาธารณสุข การ สาธารณูปโภค เป็นต้น และภารกิจที่มีกฎหมายกำหนดหรือได้รับมอบหมาย โดยเฉพาะภารกิจสำคัญของประเทศที่มุ่งดูแลในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้โดยการดำเนินการดังกล่าว ต้องมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน และ 4) รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองให้สามารถ ดำเนินการได้อย่างเพียงพอ รัฐธรรมนูญนี้ยังคงหลักการในเรื่องการดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น มีรายได้ของตนเองที่จะสามารถจัดบริการสาธารณะในหน้าที่ของตนอย่าง เพียงพอ ในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้รัฐจะต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อ สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามควรแก่กรณี โดยรัฐจะคำนึงถึงหลักความสามารถในการหารายได้ หลักการพึ่งพาตนเอง หลักความเป็นอิสระทางการคลังและหลักความเสมอภาค ทางการคลัง เช่นเดียวกับที่เคยได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ 2540 และ 2550

เนื่องจากอำเภอด่านซ้ายพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นหุบเขาชุมชนแต่ละแห่งตั้งอยู่ห่างกันอาจทำให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น การติดต่อสื่อสาร โดยเฉพาะปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ ตามหลักการปกครองตนเอง ของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนในท้องถิ่น แต่ในทางปฏิบัติจะพบว่า การ มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของประชาชนมีค่อนข้างน้อย คงมีเพียงแต่การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ทำให้ประชาชนในเขตพื้นที่ปกครองรับผิดชอบไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร ซึ่งอาจขัดกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ผู้วิจัยเห็นว่าในองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ควรมีหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในเขตปกครองของตนเพื่อให้เป็นการเพิ่มประสิทธิผลในการปกครอง ซึ่งหลักธรรมในพุทธศาสนาที่สามารถส่งเสริมการปกครองให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 เพื่อศึกษาความคิดเห็น ศึกษาความคิดเห็นของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 เพื่อหาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการปกครองให้เกิดประสิทธิผลแก่ประชาชนอย่างยั่งยืนสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ประชากรในเขตปกครองขององอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย จำนวน 51,147 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางของ ทาโร่ ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 397 คน โดยที่ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มแบบง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 โดยได้แบ่งเนื้อหาแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วยคำถามจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 7 ด้าน รวมทั้งหมด 21 ข้อ โดยเป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 21 ข้อ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการศึกษาจากเอกสาร สรุปผล ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 จำแนกตามเพศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 220 คนคิดเป็นร้อยละ 55.4 และเพศชายจำนวน 177 คนคิดเป็นร้อยละ 44.6

1.2 จำแนกตามอายุ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อายุระหว่าง 41 – 60 ปี จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 รองลงมาอายุระหว่าง 20 – 40 ปี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 และน้อยที่สุดมีอายุมากกว่า 61 ปี จำยวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6

1.3 จำแนกตามระดับการศึกษา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ส่วนมากอยู่ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 รองลงมาอยู่ในระดับประถมศึกษา จำนวน 87 คิดเป็นร้อยละ 21.9 และ น้อยที่สุดอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 66

1.4 จำแนกตามอาชีพ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ส่วนมาก คือ อาชีพเกษตรกร จำนวน 263 ติดเป็นร้อยละ 66.2 รองลงมาคืออาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9 และน้อยที่สุดคืออาชีพ รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6

1.5 จำแนกตามรายได้ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ส่วนมาก คือ รายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 290 คิดเป็นร้อยละ 73.0 รองลงมาคือรายได้ น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 และน้อยที่สุดคือรายได้มากกว่า 15,001 บาท จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 พบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย มีส่วนร่วมในการปกครอง 6 ด้าน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก (3.67) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปริสัญญุตา (3.88) การรู้จักชุมชน (3.88) รองลงมา คือ ด้านธัมมัญญุตา (3.80) การรู้จักเหตุ และด้านกาลัญญุตา (3.78) การรู้จักเวลา

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 จำแนกตามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้ายจังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจกล่าวได้ว่าประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น แสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ต่อการมีส่วนร่วมประชุม วางแผน ทำประชามติกัน จึงทำให้ระดับการประเมินความรู้ความเข้าใจการมีส่วนร่วมในการปกครอง

ท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 ออกมาในระดับมาก ผู้วิจัยขออภิปรายเป็นรายด้านดังนี้

1) ด้านธัมมัญญุตา การรู้จักเหตุ การมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากควรหมั่นเอาใจใส่ต่อการมีส่วนร่วมต่อการรับรู้เหตุต่างๆ ทั้งร่วมประชุม ทำประชามติเพื่อหาแนวทางการพัฒนาหรือแก้ไขต่อไป เพื่อประโยชน์จากการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น

2) ด้านอัตถัญญุตา การรู้จักผล การมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก รู้จักผล รู้ความหมาย รู้ความมุ่งหมาย รู้หน้าที่และรู้ประโยชน์อันจะพึงมีพึงได้จากการที่ได้มีส่วนร่วมด้วยกันของประชาชน

3) ด้านอัตตัญญุตา การรู้จักตน การมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก เป็นผู้รู้จักตน คือ รู้ว่าตัวตนของเราเป็นใคร มีฐานะหรือทำหน้าที่อะไร รู้ว่าตนสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากหรือน้อยเพียงใด

4) ด้านมัตตัญญุตา การรู้จักประมาณ การมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ผู้รู้จักประมาณของตนเอง ความพอเพียงในความเป็นอยู่ ในการใช้จ่าย หรือรู้ประมาณในขอบข่ายหน้าที่ของตน

5) ด้านกาลัญญุตา การรู้จักเวลา การมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก จักกาลเวลาอันเหมาะสมว่า เวลาไหนควรทำ เวลาไหนไม่ควรทำและระยะเวลาในการที่เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือความคิดเห็นต่างๆ

6) ด้านปริสัญญุตา การรู้จักชุมชนการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก รู้จักความต้องการของชุมชน รู้ที่ประชุมการประพฤติตัวในที่ประชุม รู้การเข้าหาชุมชนหรือกลุ่มคนในสังคม

7) ด้านปุคคลัญญุตา การรู้จักบุคคลการรู้จักชุมชนการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก รู้ความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งในเรื่องของความรู้ ความสามารถ อัธยาศัย ตลอดจนการเปิดโอกาสให้บุคคลผู้มีความรู้ความสามารถต่างๆให้ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า

1) ประชาชนที่มีเพศ อายุต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้ายจังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพระจำรัส ฐิตธมฺโม (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 ในการบริหารจัดการชุมชน: กรณีศึกษา ชุมชนวัดใหม่พิเรนทร์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

2) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้ายจังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 ไม่แตกต่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระปลัดคณิศร ขนฺติพโล (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย โดยรวมไม่แตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนในอำเภอด่านซ้ายต่างได้รับโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นอย่างเสมอภาคกันทุกช่วงอายุ จึงทำให้ประชาชนแม้มีอายุต่างกัน ล้วนได้รับโอกาสการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึงจากการรณรงค์ให้ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ได้รับสิทธิ์เลือกตั้งได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและการเลือกตั้งจากหน่วยงานปกครองท้องถิ่นอยู่เสมอ

3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้ายจังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยรัตน์ มาสอน (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่าประชาชนที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกัน การมีส่วนการปกครองส่วนท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

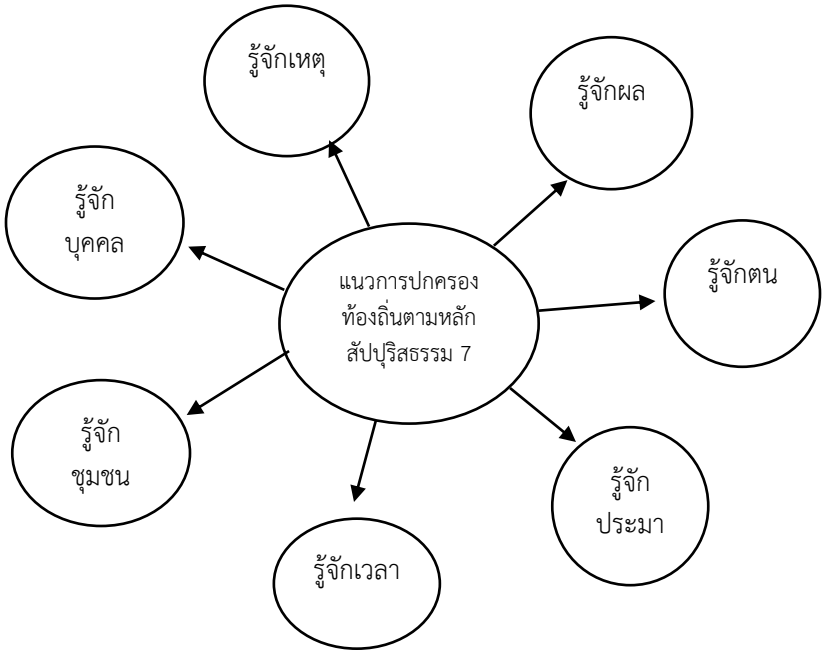
4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้ายจังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศรา โพธิสุข ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากอาชีพของประชาชนในอำเภอด่านซ้ายมีอาชีพแตกต่างกัน โอกาสที่จะสละเวลาเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น ทำได้ยากเพราะความหลากหลายทางอาชีพ

5) ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้ายจังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริชัย ตุลยสุข (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

ผลการวิจัยพบว่า บุคคลซึ่งมีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครนนทบุรีไม่แตกต่างกัน โดยสรุป ลักษณะส่วนบุคคล มีผลต่อ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนควรให้ความสำคัญต่อตัวแปรด้านอุดมการณ์ประชาธิปไตยด้วย

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตามแนวสัปปุริสธรรม 7 สามารถสรุปได้ดังรูปภาพดังนี้

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ วันที่ 18 – 19 พฤษภาคม 2559 . ปกครองท้องถิ่น. (2559). (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก https://www.dga.or.th/wp-content/uploads/2016/06/file_221a8eadeab9b6d4ed9308c0403fc444.pdf. (วันที่สืบค้นข้อมูล 18 มกราคม 2565).

ชัยรัตน์ มาสอน. (2565). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ชาญชัย จิตรเหล่าอาพร. (2552.) *การบริหารจัดการงานท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สมาคมรัฐศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,

บุศรา โพธิสุข. (2558). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระปลัดคณิศร ขนฺติพโล. (2564). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ในเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระจำรัส ฐิตธมฺโม. (2554). *การประยุกต์ใช้หลักสัปปุริสธรรม 7 ในการบริหารจัดการชุมชน: กรณีศึกษา ชุมชนวัดใหม่พิเรนทร์ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สิริชัย ตุลยสุข. (2564). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.

สุรชัย เจนประโคน. (2554). *ประวัติการปกครองท้องถิ่นไทย.* เข้าถึงได้จาก http://surachaichenprakhon.blogspot.com/2011/04/blog-post_1627.html. (วันที่สืบค้นข้อมูล 22 มกราคม 2565).

วารสาร มจร.อุบลปริทรรศน์